



## ROZWAŻANIE NA XXIX NIEDZIELĘ ZWYKŁĄ

Wj 17,8-13; 2 Tm 3,14-4,2; Łk 18, 1-8



*A Bóg czyż nie weźmie w obronę swoich wybranych, którzy dniem i nocą wołają do Niego, i czy będzie zwałkał w ich sprawie? Powiadam wam, że prędko weźmie ich w obronę. Czy jednak Syn Człowieczy znajdzie wiarę na ziemi, gdy przyjdzie? (Łk 18,7-8)*

Gdyby pytanie Jezusa było tylko pytaniem retorycznym, nie skierowanym do zadnego konkretnego człowieka, gdyby było tylko ozdobnikiem stylizacyjnym, mogłoby stosować krasomówczych zwrotów, nie stawiał pytań retorycznych. Pytanie Jezusa znaczy: czy znajdzie wiarę w nas w chwili, w której przyjdzie, w Komunii św., w chwili śmierci? Czym jest wiara prawdziwa? Kto wierzy naprawdę? Nie tylko ten, kto przyjmuje wiarę, ale kto nią żyje, kto w chwili, kiedy spotyka go upokorzenie, potrafi znieść wszystko w duchu wiary, kto kocha miłością wypływającą z ducha wiary.

Czy Bóg nie wysłucha tych, którzy stale się modlą? Co to znaczy stale się modlić? Jeśli chodzi o nas, to albo wcale się nie modlimy, albo rzadko – albo bardzo cierpliwie i wytrwale, „na całego”, ale tylko w niezwykłych sytuacjach życiowych. Ten modli się stale, kto ma świadomość, że jest Dzieckiem Boga i w każdej chwili może się do Niego zwrócić. Pan Jezus uzależnił trwanie wiary od stałej modlitwy na co dzień.

*ks. Jan Twardowski*

### CZYTANIA MSZALNE NA NIEDZIELE I ŚWIĘTA

XXXVIII Niedziela Zwykła	XXX Niedziela Zwykła	Uroczystość Wszystkich Świętych.	XXXI Niedziela Zwykła	XXXII Niedziela Zwykła
2 Krl 5,14-17 2 Tm 2,8-13 Łk 17,11-19	Syr 35,12-14 16-18 2 Tm 4,6-9 16-18 Łk 18,9-14.	Ap 7,2-4,9-14 1 J 3,1-31-6 Mt 5,1-12a	Mdr 1 1,22- 12,2 2 Tes 1,11- 2,2 Łk 19,1-10 „Syn	2 Mch 7,1-2,9-14 2 Tes 2,16-3,5 Łk 20,27-38
„Wstań, idź, twoja wiara cię uzdrowiła”.	„Kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się uniza, będzie wywyższony”.	„Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy Królestwo Niebieskie”.	Człowieczy przyszłi szukać i zbawić to, co zginiło”.	„Bóg nie jest Bogiem umarłych, lecz żywych; wszyscy bowiem dla Niego żyją”.

### BIURO PARAFIALNE

- Wtorek godz. 10:00 – 12:00
- Środa godz. 10:00 – 12:00 i 16:00 – 17:00
- Piątek godz. 10:00 – 12:00
- Sobota godz. 8:00 – 9:00



### PORZĄDEK MSZY ŚW.

- w dni powszednie o godz. 7:00 i 18:30;
- w niedziele o godz. 8:00; 10:00; 11:15; 12:15; 16:00  
(Kościół pofranciszkański), 18:00.



### NABOŻEŃSTWA

- Nabożeństwo różańcowe w miesiącu październiku w dni powszednie o godz. 18:00, w niedziele o godz. 17:30.
- Nabożeństwo różańcowe z wymieniankami w miesiącu listopadzie w dni powszednie o godz. 18:00.
- Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy – środa, godz. 18:15.
- Godzinki o NMP – niedziela, godz. 7:40.
- Adoracja Najświętszego Sakramentu w każdy I czwartek miesiąca od godz. 15:00; rozpoczęcie Koronką do Bożego Miłosierdzia.
- Nabożeństwo fatimskie od maja do sierpnia godz. 21:00; pozostałe miesiące godz. 20:00.



### SPOWIEDŹ ŚWIĘTA

- W dni powszednie 15 minut przed każdą Mszą Św.
- W pierwsze czwartki miesiąca od godz. 17:00.
- W pierwsze piątki miesiąca od godz. 16:30.





## wieczny odpoczynek

panieci

niedopałki wspomnień

na Cmentarzech Dywanach - wylegują się

wpatrzeni w poza-gwiaźdzy

nie mówię że zabrakło Nadziei

spory. Jej trzosa niósł każdy

choć raz spotkał człowieka

biedniejszego niż on sam

i pozwolił zamieszkać mu z sobą

na Ulicy na której spotkał niegdys

Mistrza...

a teraz mówię

o dejdź!

pozwoł Wiatrowi dać

w kolorowe znicze Urodzinowego Tortu

i niech na zawsze zniknie to co wzrok nieci

przygodnością obrazu...

pozwoł - niech przestrzeń pozostanie wolna

gdy ciężkie wieki o podniebie Ada

spojrzeniem

by odkryć

zamikniętą w formie

Tajemnicę Istnienia

Jeszcze coś o przemijaniu:

Listopadowy nastrój polskich cmentarzy, nie pozwala zapomnieć,

o tych którzy odeszli. Gdzieś w nas są twarze ludzi bliskich i tych

przypakowo spotkanych na krętych Ulicach Życia.

Niech powyższy wiersz będzie zaproszeniem do refleksji nad istnieniem,

które obiera pety sensoryko w obliczu Nieskończonej

Wiecznego Boga...

Ks. Marcin

## PRZED NAMI

- 13 października - Nabożeństwo fatimskie;
- 14 października – Dzień Edukacji Narodowej; 14 rocznica śmierci długoletniego Pastora naszej Parafii ks. Jana Kajetanowicza – Msza św. za śp ks. Proboszcza godz. 8:00; VII Dzień Papieski;
- 16 października – 29 rocznica wyboru Kardynała Karola Wojtyły na Papieża;
- 18 października – Św. Łukasza Ewangelisty;
- 21 października – Święto św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty;
- 28 października- Rocznicą poświęcenia własnego kościoła.
- 1 listopada – Wszystkich Świętych; Msze Św. we Farze: godz. 8:00; 10:00; 11:15:17:00. O godz. 14:00 Msza Św. na cmentarzu przy ul. Cmentarnej, natomiast o 16:30 procesja żałobna na cmentarzu przy Farze.
- 2 listopada – Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych; Msze Św. we farze: godz. 8:00; 10:00 (po niej procesja żałobna), 17:00; 18:30.
- 2 listopada – rocznica poświęcenia bazyliki laterańskiej;
- 11 listopad – Dzień Niepodległości, imieniny ks. Marcina;
- 13 listopad – Nabożeństwo fatimskie.

## W MIESIĄCU WRZEŚNIU

- Chrzty: Julia Przybylska; Adrian Laburka; Wojciech Nowacki; Kacper Pruszek; Maryna Bloszyk; Kevin Michalak; Wiktoria Mataczyńska; Wiktoria Kujawa; Wiktor Reymjens; Gabriela Stawicki; Szymon Dobras.
- Ślub: Marcin Marinkowski i Renata Wichlacz; Artur Michalak i Katarzyna Olejniczak; Tomir Szulczewski i Agata Łukaszewska; Grzegorz Taciak i Barbara Młekiński; Łukasz Sznuska i Aneta Szymandera; Jakub Rogozik i Ania Celińska; Janusz Rozumny i Agnieszka Banaszak; Rafal Stawny i Barbara Józefiak; Tomasz Telicki i Maria Lewandowska; Marek Dudek i Natalia Turajska; Przemysław Drodziński i Natalia Łukaszewska; Karol Edwarczyk i Edyta Jurga; Damian Pietrzak i Maria Walewska; Dariusz Olszewski i Joanna Krysiak.
- Pogrzeby: Marianna Palacz; Eugeniusz Bloszyk; Teresa Roszyk; Edward Klaczyński; Bronisława Pierzchlewicz; Helena Wagner; Władysław Kosika; Zofia Szczebal.

## KĄCIK POEZJI

C.K. Norwid

PEŁGRZYM

1 Nad stanami jest stanów stan  
Jako wieża nad płaskie dąmy  
2 Sterzcza w elnuty...

3 Wy myślicie, że i ja nie Pan  
Datego, że mój dom ruchomy  
Z wielbłądziej skóry....

4 Przecież ja - aż w nieba lonie trwam,  
Gdy ono dusze mą pokrywa,  
Jak piramidę!

5 Przecież i ja - ziemi tyle mam  
Nie jej stopa ma pokrywa  
Dopóki idę...

Bezpośredni pielgrzymowania, wolał się wesole z tego wiersza aż kluje w oczy. Przypomina namowicie o tysiącu zobowiązań i obowiązków, jakie już mamy zaplanowane na najbliższy tydzień, a przecież i tak gromadzimy zapas sił na nadejście situ nowych, tych nieznośnie niespodziewanych. Aż chciałoby się zapakować do jednej torby terminaliz z zegarkiem i utopić je w Warcie. A później przywdziać sandały na nogi (choć niekoniecznie z wielbłądziej skóry...), wynurzyć wprost przed siebie i poczuc w wlosach słodki i powiew wiatru wolności.

Na szczęście my, katolicy, żeby doświadczyć tej radości nie musimy ruszać się z domów. Wystarczy, że przypomnimy sobie, że każdy z nas jest pielgrzymem na tym przemijającym świecie, a nasze życie – drogą. Drogą niezakończoną pełną zdziwienia, trudów, zakrętów i kamieni, ale także drogą bogatą w krajobrazy uśmiechniętych twarzy i pomniejszych dloni. I warto czasem wzniesić się nad tę drogę, jako wieża nad płaskie dąmy, żeby dostrzec, że w perspektywie tyłu przesytych już dni, upragniony cel tej wędrówki ciągle jeszcze przed nami. I zareklamować za Niebem. Zareklamować za Bogiem. I wynurzyć na nowo ścieżką codzienności, ale już z wiatrem wolności Dzieci Bożych w rozwianych włosach.

Monika Antoniewicz

## 1 I 2 LISTOPADA WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH I NIE-ŚWIĘTYCH

Świeże kwiaty i plonące znicze na grobach Tych, których już nie ma... Nie, na grobach Tych, którzy są, ale *inaczej*. Ciała wprawdzie pogrzebane, ale nie *natężnie* na Życie, które skoczyły się nie może. Pamięć wydadę się dobra i konieczna. Zwłaszcza teraz. Babcia zawsze robiła ciepłą herbatę kiedy wracałem ze szkoły. Nikt nie piekł ciasta tak, jak ciocia Ania. Dziadek uczył *Ojciec nasz* – i szacunku do pracy i chleba. Rodzina. Przyjaciele i krewni. Czy można Ich pominąć w Listopadowej Litanii Zmarłych? Ale są jeszcze Imni, tyle, że to my potrzebujemy Ich pamięci i modlitwy. To Święci. Nieprzypadkowo w przeddzień Wszystkich Wiernych Zmarłych, to Ich czcimy i prosimy o wstawienie. Uroczystość Wszystkich Świętych to czas, w którym uświadamiamy sobie, że i naszym powołaniem jest *świętość*. To nie tylko droga *wybranych*, skoro prędzej, czy później „trzeba” będzie stać się świętym. Do tego dążą *dusze w czystcu cierpiące* (nasi bliscy i znajomi?). Czy można im pomóc? O tak: nie tak nie oczyszcza jak *pamięć i zyciowość modlitwy*. To prawdziwe gesty Miłości. Ostatecznie o nie innego przecież nie chodzi – tylko o Nią, *Stan Łaski, Ojciec nasz i Złotowaś Maryjo w intencjach papieża, Chwała Ojcu...* - to pomoc nieoceniona. Odpust za Zmarłych. Tyle możesz dać. A kiedy i Oni już będą świętymi w niebie, z pewnością pomodlą się o świętość dla Ciebie, bo *Miłość nigdy nie ustaje*. (1 Kor 13, 8)!

Ks. Marcin



## ŚW. LUKASZ EWANGELISTA



Św. Łukasz pochodził z Antiochii Syryjskiej. Z zawodu był lekarzem, a pośród Ewangelistów był jedynym, który urodził się jako poganin. Należał do ludzi wykształconych i dobrze obeznanych z ówczesną literaturą. Teodor Lektor pisze, że był również malarzem. Według niego namalował obraz Matki Bożej, który zabrala z Jeruzolimy cesarzowa Eudoksjia i przesała w darze św. Puleherii, siostrze cesarza. Św. Łukasz pozostawił po sobie dwa bezcenne dokumenty, są nimi: Ewangelia i Dzieje Apostolskie. Chociaż nie był świadkiem naocznym wydarzeń, które nam przekazał w swojej Ewangelii, to jednak badał świadków i od nich, jako od pierwszego źródła, czerpał wszystkie informacje. Tak więc, tylko św. Łukasz nam przekazał: zwiastowanie narodzenia św. Jana Chrzciciela i Pana Jezusa, nawiedzenie św. Elżbiety i narodzenie św. Jana, pokłon pasterzy, ofiarowanie w świątyni i znalezienie Pana Jezusa, nauzcjącego kapłanów, pierwsze wystąpienie Chrystusa w Nazarecie i pierwsza próba zamachu na Jego życie, wskrzeszenie młodzieńca z Nain, opowiadanie o jawnogrzesznicy w domu Szymona faryzeusza, o posługiwaniu przy Chrystusie pobożnych niewiast, okrzyk niewiasty: „Błogosławione łono, które Cię nosiło i piersi, któreś ssał”, oburzenie Apostołów na pewne miasto w Samarii, które nie przyjęło Pana Jezusa, rozesłanie 72 uczniów. Św. Łukasz przekazał nam także szereg przypowieści, które pominieli inni Ewangelisci: o miłosierdnym Samarytaninie, o nieurodzajnym drzewie, o zaproszonych na goły weselnie, o zgubionej owcy i draclimie, o synu narotrawnym, o przewrotnym włodarzu, o bogaczu i Łazarzu. Nadto: uzdrowienie dziesięciu trędowatych, nawrócenie Zacheusza.

Nie wiemy, gdzie jest grób św. Łukasza. Do posiadania jego relikwii przyznawali się i przyznają: Efez, gdzie w roku 1951 miano odnaleźć jego grób, Beocja, Wenecja i Padwa. Przez długie wieki pokazywano także relikwie Ewangelisty w Konstantynopolu, gdzie miały być przeniesione za panowania cesarza Justyniana ok. roku 527. Ślad miano je przewieźć do Wenecji, a potem w 899 r. do Padwy, gdzie znajdują się do dzisiaj, w bazylice Św. Justyny w osobnej kaplicy. Ponadto kilkanaście innych miast przyznawało się w przeszłości do posiadania relikwii św. Łukasza (ten spór trwa do dziś).

PL

**Modlitwa:** Boże, który wybrałeś św. Łukasza, aby w słowie i piśmie objawił Twoją miłość dla ludzi, spraw, niechaj wszyscy, którzy ze czcią wymawiają Twoje Imię, zawsze zachowali jedno serce i jeden umysł, i aby usłyszeć mogli Dobrą Nowinę Zbawienia. Amen.

## MATKA MARIA

Dnia 30 września w kościele św. Jakuba Apostoła i św. Agnieszki w Nysie odbyła się uroczystość Beatyfikacji Wspólzatożycielki Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety Marii Luify Merkert. W uroczystości wzięło udział 200 kapłanów, biskupi, kardynałowie z Polski, Niemiec, Czech. W obecności ok. 900 przedstawicieli Sióstr Elżbietanek, przybyłych z państw, w których posługują, m.in. z Włoch, Rosji, Ukrainy, Czech, Niemiec, Brazylii, Norwegii, Szwecji, Polski - uroczystego aktu beatyfikacji dokonał w imieniu papieża Benedykta XVI, Jego Eminencja ks. kard. Jose Saraiva Martins. Momentowi temu towarzyszyły trzy wzruszenia, spływające po policzkach sióstr, a po chwili - uśmiech na twarzach kilkunastotysięcznego tłumu pielgrzymów, uczestniczącego w Eucharystii. I oklaski - many Bogostawiona! Po uroczystości przejsze sióstr i kapłanów na Rynek Solny przy domu macierzystym Elżbietanek, który powstał staraniem Bogostawionej Marii Merkert. Wzdłuż drogi rozciągnięte tłumy ludzi krzyczą: dziękujemy!



Kim była Maria Merkert? Co spowodowało, że jej przesłanie aktualne jest dziś, po 135 latach od jej śmierci? Bogostawiona Matka Merkert to kobieta odważna, niosąca pomoc chorym, cierpiącym, opuszczonym bez względu na wyznanie, niosąca pomoc chorym, cierpiącym, opuszczonym bez pielęgnacja kobiet przez kobiety, mężczyźni byli pielęgowani przez mężczyzn). Jako pierwsza Przełożona Zgromadzenia, pielęgnowała charyzmat opieki nad chorymi w ich własnych mieszkaniach. Szczególnie troszczyła się o dzieci, zwłaszcza sieroty, spełniając ich słuszne potrzeby, pocieszała, dożywiała, ubierała. Często powtarzała: „dla biednych dzieci powinienam być matką”. Kierowała się wolą służenia innym z radošnym oddaniem, w myśl Chrystusa: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z Tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”. (Mt 25, 40). Sława świętości Matki Marii trwa, rozszerza się. Dzieła, jakie pozostawiła, nie przeminęły, ale wpisały się na trwałe w dzieje Polski i Europy. Przez lata stawała się autorytetem dla tysięcy dziewcząt wstępujących do Zgromadzenia Elżbietanek i setek osób świeckich wypełniających Wspólnoty Apostolskie św. Elżbiety.

## ŚREMSKIE CMENTARZE

Cmentarz (łac. coemeterium) – miejsce snu, spoczynku, miejsce grzebania zmarłych.

Cmentarzysko – w archeologii miejsce chowania zmarłych, które przetrzało pełnię swoją funkcję.

Nekropolia (gr. miasto umarłych) - cmentarz otoczony kulem, w starożytności sytuowany poza miastem, osiedlem (Egipt), na pustyni (Giza), w Grecji i Rzymie wzdłuż głównych dróg prowadzących do miast.

Wyodróżnia się cmentarze nazemne i podziemne. Najdawniejszym i najbardziej rozpowszechnionym typem cmentarzy nazemnych są cmentarze chrześcijańskie. Drugi typ, to cmentarze podziemne – katakumby, krypty.

O wyglądzie cmentarzy decydowały kształty grobów oraz budowane na nich mauzolea, sarkofagi, bazyliki, kaplice cmentarne. Bazyliki tworzone w pobliżu grobów mecenariuszów lub dla przechowywania relikwii. W Polsce kościoły i przyległe do nich cmentarze były i są miejscem grzebania zmarłych, osób duchownych i świeckich. Według prawa kościelnego cmentarze katolickie i grobowce muszą być poświęcone. Zazwyczaj poświęca się krzyż na środku cmentarza. Dzięki poświęceniu, cmentarz staje się miejscem świętym i podlega prawu kościelnemu. Poświęcenia dokonuje biskup lub delegowany do tej czynności przełożony zakonu albo zwykły ksiądz.

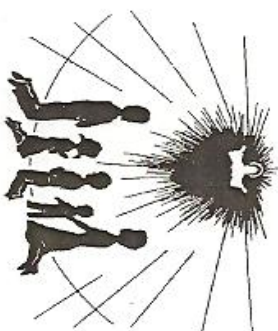
Człowiek od zarania historycznych dziejów z wielkim szacunkiem odnosił się do zmarłych. Zwykle ludzie grzebali ciała swoich bliskich w ziemi lub je spalali. Podobnie dzieje się dzisiaj. Na terenie Śremu istniało i istnieje kilka cmentarzy. Podczas budowy osiedla Helenki, w latach 1990 – 1994, odkryto cmentarzysko należące do ludności kultury łódzkiej z końca epoki brązu; datuje się ono na około 800 – 50 lat przed Chrystusem. Na cmentarzysku odkryto dwa dziesiąta dzieł zespółów grobowych. Nie jest to jedyny cmentarzysko w rejonie Śremu.

W trakcie robot ziemnych pod wieżą ciśnień (1907 – 1908) przypadkowo odkryto cmentarz. Natrafiono wtedy na kilka zbitorowych mogił ofiar epidemii. Cmentarz ten, zdanien historyków, jest najprawdopodobniej cmentarzem przyległym do powstałego w XIII wieku kościoła pod wezwaniem świętego Mikołaja. Dowodem na istnienie w tym miejscu cmentarza był, stojący w pobliżu ulicy Mickiewicza, nagrobek wykonany z płaskowca - krzyż na około 3-metrowym cokole. Grób był otoczony ogrodzeniem złożonym z czterech kamiennych słupów połączonych ze sobą łańcuchem lub prętami.

Pod koniec XIX wieku, w trakcie budowy posesji przy Starym Ryнку 2, natrafiono na cmentarz i fundamenty będące podstawa kościoła świętego Krzyża, który znajdował się tam do około 1800 roku. Przy zrosie położonej w kierunku Poznania, do 1939 roku, istniał cmentarz żydowski, na tzw. Górach Żydowskich. Cmentarz ten usytuowany był na wzniesieniu naprzeciwko starego grodziska. W czasie II wojny światowej został zniszczony przez Niemców. Na terenie dzisiejszej stacji obsługi pojazdów wojskowej przy ulicy Kilińskiego, jeszcze w latach 50-tych XX wieku, był cmentarz ewangelicki. Na terenie Parku Odlewników pozostały fragmenty cmentarza, na którym chowano mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Mickiewicza. Obecnie istnieją: cmentarz parafialny przy kościele farym, cmentarz staromiejski w okolicach dworca PKP oraz cmentarz komunalny na Helenkach.

IBS

## WOKŁE MALŻEŃSTWA I RODZINY



Kontynuując rozważania poświęcone człowiekowi, który powstał na Boży obraz, dochodzimy do momentu komuniti – wspólnoty. Wspólnota w życiu małżonków ma wiele wymiarów, które prowadzą do jedności. Jedność myśli, jedność ducha i jedność ciała, poprzez którą małżonkowie realizują swoje powołanie do miłości i przekazywania życia. Widać zatem wyrażenie, że akt małżeński najbardziej jednoczy małżonków, zespalaając ich w miłości i prokreacji. Aby osiągnąć pełnię cielesnej jedności,

małżonkowie najpierw winni połączyć swoje dusze, zaangażować w pełni swoją duchowość. Obecne czasy cechują się tym, że człowiekowi próbuje się wymazać podstawowe powołanie, a jednocześnie zaproszenie małżonków do uczestnictwa wespół z Bogiem w akcie stworzenia. Próbuje się pomijać to, co duchowe lub całkowicie to zniszczyć. Zwróćmy uwagę chociażby na szeroko rozpowszechniony konsumpcjonizm, hedonizm, kult ciała, działania antykonceptyjne, które wprawiają człowieka, że istnieje „miłość” odwręta od aktu prokreacji. Wielu młodych udało się omanąć taką wizją „miłości” już w latach 60-tych minionego stulecia. Skutki tego widać aż do dzisiaj. Bardzo silnie zintensyfikowane działania ludzi, którzy twierdzą, że nieczego nie można narzucać wolności seksualnej, doprowadziło do odrzucenia wartości, które bywają określane mianem średniowiecza, zaścianku, etc. Warto zadać pytanie, czy Bóg z Jego Miłością, jest archaiczny, niepostępowy? Z pewnością nie, ale człowiek chciałby we wszystkim mieć przewagę nad Stwórcą, decydując o ludzkim życiu i innych ważnych sprawach. Czy w małżeństwie, które stosuje antykonceptję, jest między małżonkami zachowana jedność, skoro dokonuje się sprzeczności Bożemu planowi? Antykoncepcja niszczy miłość, prowadzi do pożądania. Człowiek uprzedmiotawia drugiego człowieka i profanuje najbardziej piękny i plodny akt. Woła Boga jest zjednoczenie małżonków, które będzie tak ścisłe, jak jedność Trójcy Świętej. Żadna z Boskich Osób nie istnieje bez pozostałych. Tak mąż nie istnieje bez żony, a żona bez męża. Ta komunia dalej rozciąga się na dzieci, które są owocem ich miłości.

Michał Miłośzyski

## CO MOŻE JEDEEN CZŁOWIEK...? (29 ROCZNICA WYBORU JANA PAWŁA II: 16-X-1978- 16-X-2007)

Poproszono mnie pewnego razu, abym wygłosił wykład w Instytucie Katechetycznym i Pastoralnym w Benkseli dla studentów z 40 krajów świata o Janie Pawle II. Powiedziałem wtedy, że pontyfikat Jana Pawła II określiją dwa słowa klucze: Wielki i Święty.

### WIELKI- przez co?



**Przez swe nauczanie.** Ojciec Święty w swoim nauczaniu budził nas, pocie-szał, ale i wymagał. Po śmierci Papieża, dyrektor Domu Jana Pawła II w Rzymie pokazał mi wszystkie pisma Ojca Świętego, które zgromadzone. Thnaczył, że jest to około 90 tysięcy zapisanych stron. Z wielkim drżeniem Doty-kalem poszczególnych roczników uporządkowanych pism myśląc

o tym, jak tego dokonał przy tylu obowiązkach?

**Przez swe pielgrzymowanie.** Jan Paweł II podczas swego pontyfikatu, trwającego przeszło 26 lat i prawie 6 miesięcy, spędził poza Watykanem 2 lata i 7 miesięcy. Odwiedził 129 państw z istniejących 192.

**Przez wyniesienie na ołtarze blisko 1800 osób.** Ta liczba przewyższa wszystkich błogosławionych i świętych, którzy byli wyniesieni na ołtarze przed Jego pontyfikatem.

**Przez podjęte inicjatywy i gesty.** Było ich tak wiele... Przypomnę tylko, że był pierwszym Papieżem, który nawiedził synagogę i meczet.

**Przez długość pontyfikatu.** Pontyfikat Jana Pawła II był trzecim najdłuższym pontyfikatem w historii Kościoła. Dłużej kierowali Kościołem tylko św. Piotr (około 34 lata) i Leon IX (około 32 lata).

### ŚWIĘTY

Na 264 papieży w historii Kościoła, 87 uznano za błogosławionych i świętych. Jan Paweł II jest jednym z nielicznych, którego wyniesienia na ołtarze domagano się już na pogrzebie. Szkoła świętości był najpierw dla niego Jego dom. To tam słyszał często, że Boga i wiarę należy traktować poważnie oraz, że „kto kłeczy przed Bogiem może spokojnie stać wyprostowany przed ludźmi”.

Świętości uczył go spotykani ludzie. Krakowski krawiec mawiał mu: „Jak się oddać Bogu, to na przepadłe”. O powołaniu do świętości przypominał mu napis na frontonie kościoła parafialnego w Wadowicach: „Czas ucieka – wieczność czeka”. Świętości uczył go także czytany w oryginalnie hiszpański mistyk św. Jan od Krzyża, który często powtarzał: „Pod koniec życia sądzeni będziemy z miłości”.

Sam, już jako Papież powtarzał nam często, że chrzest jest włączeniem w świętość Boga i dlatego sprzeżna byłaby z nim postawa powierzonej religijności. Przypominał nam, że nigdy nie jest za późno, aby wejść na drogę świętości. Podpowiadał, że „nie żyje się, nie kocha, nie wierzy i nie umiera na próbę”.

Kiedy myślę o wielkości i świętości Jana Pawła II, to uświadamiam sobie słowa Czesława Miłosza, który napisał kiedyś o naszym Papieżu: „Twój obraz w naszym domu przypomina, co może JEDEEN CZŁOWIEK I JAK DZIAŁA ŚWIĘTOŚĆ”. W historii Kościoła tylko trzech papieży otrzymało przydomek „wielki”. Wierzę, że już niedługo będziemy mówić: Święty Janie Pawle II Wielki, módl się za nami! Nie możemy żyć tak, jak byśmy Go nie spotkali. Kiedy był w Polsce wołał: „Zostań z nami”. A teraz prosimy: Opowiadaj Bogu o nas i wspomagaj nas, byśmy wypełnili naszą życiową misję – tak, jak Ty wypełniłeś swoją. Byśmy kochali pięknie Boga i ludzi.

*Janusz T. Skotarczak*

